

บทที่ 10

การใช้แผนการจัดหมวดหมู่ของระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน สำหรับทรัพยากรสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต

สาระสำคัญ

แผนการจัดหมวดหมู่ระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันได้รับการปรับเปลี่ยนจากในรูปของสื่อสิ่งพิมพ์มาเป็นรูปของสื่ออิเล็กทรอนิกส์บนออนไลน์ เพื่อช่วยให้เครื่องมือช่วยการจัดหมวดหมู่หนังสือมีความสะดวก คล่องตัวและทันสมัยมากยิ่งขึ้น

จุดมุ่งหมาย

1. ทราบสาเหตุของการพัฒนาและการปรับเปลี่ยนรูปแบบของแผนการจัดหมวดหมู่จากในรูปของสื่อสิ่งพิมพ์ไปอยู่ในรูปของสื่ออิเล็กทรอนิกส์บนออนไลน์
2. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจของการใช้แผนการจัดหมวดหมู่สำหรับการจัดทรัพยากรสารสนเทศที่อยู่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

10.1 ความเป็นมา

นับตั้งแต่ที่แผนการจัดหมวดหมู่ของระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันได้รับการพัฒนาขึ้น และกำหนดให้ใช้สำหรับการจัดหมวดหมู่หนังสือเฉพาะในห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันมาจากร้อยปี นั้น (ตั้งแต่ ค.ศ. 1901) เป็นที่ทราบกันดีว่า ระบบการจัดหมวดหมู่ระบบนี้ได้ถูกนำไปใช้กันอย่างแพร่หลายในห้องสมุดของสถาบันอุดมศึกษาขนาดใหญ่และห้องสมุดเพื่อการวิจัยมากมายหลายแห่ง ทั้งในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก จัดเป็นระบบการจัดหมวดหมู่ที่นิยมใช้กันมากที่สุดระบบหนึ่ง ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การจัดหมวดหมู่ระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายอาจเนื่องจากข้อมูลการจัดทำบัตรรายการของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันได้รับการจัดทำ มีการพัฒนา ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงมาอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งเอื้อประโยชน์ความสะดวกในการจัดหมวดหมู่และจัดทำบัตรรายการแก่ห้องสมุดทั้งหลาย เพราะงานการจัดหมวดหมู่และจัดทำบัตรรายการเป็นงานทักษะที่ต้องอาศัยความคิด การพิจารณาเชิงทฤษฎีที่ละเอียดอ่อน จนเมื่อโลกเข้าสู่ยุคสารสนเทศ ยุคแห่งความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศบนออนไลน์ ห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันจึงได้นำเอาเทคโนโลยีดังกล่าวมาใช้จัดการทรัพยากรสารสนเทศที่มีอยู่ในห้องสมุด จนเกิดรูปแบบรายการหนังสือที่เรียกว่า MARC (MACHINE – READABLE CATALOGING) การบันทึกรายการหนังสือในรูปของอิเล็กทรอนิกส์ MARC ก่อให้เกิดการใช้ข้อมูลการทำบัตรรายการของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันกว้างขวางยิ่งขึ้น

ถึงแม้ว่า แรกเดิมระบบการจัดหมวดหมู่ของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน มีจุดมุ่งหมายเพื่อการจัดหนังสือบนชั้นให้เป็นระบบระเบียบ และเป็นสัญลักษณ์บ่งชี้ตำแหน่งที่จัดวางหนังสือบนชั้นในห้องสมุด การเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการจึงใช้วิธีการตรวจสอบและค้นหาด้วยระบบมือ โดยใช้การเข้าถึงผ่านเรื่องที่ย่อหน้าจำกัด เมื่อเปรียบเทียบกับการใช้เครื่องมือสืบค้นด้วยระบบออนไลน์จะพบว่า เป็นวิธีการที่ทันสมัยกว่า ดีกว่า และให้ประสิทธิผลของการสืบค้นสารสนเทศที่ผู้ใช้พึงพอใจมากกว่า ด้วยเหตุดังกล่าว การจัดหมวดหมู่ระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันจึงได้รับความนิยมมากขึ้น

ส่วนที่เป็นรายละเอียดของเลขหมู่ (Schedules) แต่ละหมวดได้รับการแก้ไข ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงบ่อยมาก เพื่อให้ระบบการจัดหมู่ของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันคงความทันสมัยเสมอ บางหมวดหมู่ได้รับการปรับเปลี่ยนหลายครั้ง และอีกหลายหมวดหมู่ใช้เวลาสำหรับการพัฒนาส่วนที่เป็นรายละเอียดของเลขหมู่เป็นเวลานับสิบปี จึงออกมาสำเร็จสมบูรณ์ โดยมีหมวดใหญ่ทั้งหมด 21 หมวด มีรายละเอียดของเลขหมู่รวมเป็นรูปเล่มได้ทั้งสิ้น 42 เล่ม โดยมีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชา (subject experts) เป็นผู้รับผิดชอบ เพิ่มเติมและเปลี่ยนแปลงเลขหมู่ตามความต้องการของผู้พัฒนาระบบ ดังนั้นผลงานของการจัดทำแผนการจัดหมวดหมู่แบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันไม่ได้

เกิดจากความคิดหลักจากบุคคลใดบุคคลหนึ่ง แต่เกิดจากความคิดร่วมกันของคณะผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชาแต่ละด้าน

ประมาณต้นทศวรรษ 1980 ผู้เชี่ยวชาญการจัดหมวดหมู่และบรรณารักษ์ต่างตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการปรับแผนการจัดหมวดหมู่ที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย เพื่อพัฒนาการเข้าถึงสารสนเทศ โดยใช้เรื่องเป็นคำสำคัญ (subject access) และการใช้ระบบการจัดหมวดหมู่กับระบบการสืบค้นสารสนเทศบนออนไลน์ ทั้งนี้เพื่อจุดมุ่งหมาย 4 ประการ คือ

1. เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของการสืบค้นสารสนเทศ คือ precision หรือ recall
2. เพื่อสร้างเนื้อหาสำคัญ เพื่อเป็นคำค้นสารสนเทศ (search terms)
3. เพื่อให้สามารถสืบค้นข้อมูล โดยการวิธีการค้นหา (browsing) แต่ได้รับผลการสืบค้นสารสนเทศตามความต้องการ
4. เพื่อใช้เป็นกลไกของการใช้ภาษาเพื่อการสืบค้นสารสนเทศ

10.2 การปรับเปลี่ยนรูปแบบการเผยแพร่แผนการจัดหมวดหมู่เป็นสื่อบนออนไลน์

การปรับเปลี่ยนแผนการจัดหมวดหมู่ระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันให้มาอยู่ในรูปที่สามารถอ่านได้โดยเครื่องจักรกล (MARC – readable form) หรือวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์นั้น เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อการชำระรักษาและการแพร่กระจายของการใช้การจัดหมวดหมู่สารสนเทศบนออนไลน์ โดยใช้ระบบการจัดหมวดหมู่แบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน ห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันได้นำรูปแบบ USMARC มาใช้กับการจัดหมวดหมู่ข้อมูลที่มีอยู่ในห้องสมุดของรัฐสภาอเมริกันเมื่อปี ค.ศ. 1987 และได้รับอนุมัติให้ใช้ได้ประมาณปี ค.ศ. 1990 และต่อมาไม่นานห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันได้เริ่มสร้างฐานข้อมูลส่วนที่เป็นรายละเอียดของเลขหมู่ (schedules) จำนวน 45 หมวดย่อย คาดว่า จะมีระเบียบข้อมูลจำนวน 450,000 ระเบียบ เมื่อสร้างแล้วเสร็จสมบูรณ์ และเป็นที่เชื่อแน่ว่า การจัดหมวดหมู่ระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันบนออนไลน์จะช่วยให้เป็นเครื่องช่วยการสืบค้นสารสนเทศที่มีมากมายบนอินเทอร์เน็ตและเครือข่ายข้อมูลต่าง ๆ ของโลกได้เป็นอย่างดี

แม้ว่าในช่วงต้นของทศวรรษ 1990 ยังปรากฏแผนการจัดหมวดหมู่ของระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันอยู่ในรูปของสิ่งพิมพ์ และยังคงมีการดูแลแก้ไข ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เป็นระบบที่ทันสมัยอยู่เสมอได้พิสูจน์ว่า เป็นภาระงานที่สาหัสมากและใช้เวลาอย่างมากมายกับงาน

เหล่านี้ ห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันได้พัฒนา / ปรับเปลี่ยนรูปแบบของแผนการจัดหมวดหมู่ที่อยู่ในรูปของสิ่งพิมพ์มาอยู่ในอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเริ่มปฏิบัติการในปี ค.ศ. 1993 และงานสำเร็จเมื่อปี ค.ศ. 1996 ดังนั้นจากการใช้รูปแบบการจัดหมวดหมู่แบบ USMARC (USMARC Classification Format) ซึ่งปัจจุบันเรียกว่า MARC 21 เป็นการพัฒนารูปแบบของการจัดหมวดหมู่ของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันครั้งที่ยิ่งใหญ่ที่สุด เป็นการปรับปรุงการปฏิบัติการภายในห้องสมุดที่ได้รับประสิทธิผลและประสิทธิภาพเกินกว่าจะบรรยายได้ ผลลัพธ์ที่ได้รับประการหนึ่ง คือ ช่วยให้การพิมพ์และการผลิต schedules ง่ายยิ่งขึ้น อีกทั้งเกิดความคล่องตัวในการแก้ไขและเปลี่ยนแปลงส่วนที่เป็นรายละเอียดของเลขหมู่ ตารางต่าง ๆ และธรรมเนียมทั้งหมด ที่ความคล่องตัวที่เห็นได้อย่างชัดเจนที่สุด คือ การพัฒนาแผนการจัดหมู่ระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันให้อยู่ในรูปแบบต่าง ๆ ของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อาทิ Classification Plus ให้ข้อมูลอย่างละเอียด และ Classification Web ซึ่งเป็นฐานเครื่องมือการจัดหมวดหมู่ที่ได้รับการพัฒนาทุกสัปดาห์

เครื่องมือเหล่านี้ไม่เพียงแต่ให้ข้อมูลของการจัดหมวดหมู่ระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันเท่านั้น แต่รวมเอาบัญชีหัวเรื่องของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันไว้ด้วย ซึ่งเป็นการเชื่อมระหว่างหัวเรื่องของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันและเลขหมู่ของการจัดหมวดหมู่ระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันที่เหมาะสมกันไว้ด้วยกัน และสร้างข้อมูลไว้บนเว็บการจัดหมวดหมู่ (Classification web) ที่เชื่อมโยงกับฐานข้อมูลต่าง ๆ ของการจัดทำรายการสารสนเทศ โดยมีโปรแกรมค้นคืนสารสนเทศที่ทันสมัยสนับสนุนการปฏิบัติการสืบค้นสารสนเทศ

10.3 การใช้แผนการจัดหมวดหมู่กับทรัพยากรสารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ปัจจุบันมีเว็บไซต์จำนวนมากที่ให้ผู้ใช้งานสามารถแสดงการสืบค้นโดยใช้คำหรือวลีตามความสนใจของแต่ละบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งเว็บไซต์ของ Yahoo และ Infoseek ซึ่งเป็นเว็บไซต์ช่วยค้นหาข้อมูลที่มีบนเว็บไซต์บนอินเทอร์เน็ต ค้นหาเรื่องที่เฉพาะเจาะจงจากกลุ่มเรื่องต่าง ๆ และเพิ่มข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกัน ใน Yahoo เข้าถึงจากเว็บไซต์ <http://www.yahoo.com/> และใน Infoseek เข้าถึงจากเว็บไซต์ <http://guide.infoseek.com/>

ดังนั้นแผนการจัดแบ่งหมวดหมู่ทุกระบบต่างมีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้ในการจัดวัสดุสารสนเทศทุกรูปแบบของห้องสมุดให้เป็นระบบระเบียบ สำหรับระบบการจัดหมู่หนังสือแบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันมีฐานในการจัดแบ่งกลุ่มความรู้ โดยยึดจากความรู้สรรพวิทยาการที่สะสมไว้ในห้องสมุดของ

รัฐสภาอเมริกัน ไม่เพียงแต่เว็บไซต์ Yahoo และ Infoseek ที่จัดแบ่งกลุ่มความรู้โดยใช้แผนการจัดแบ่งตามแผนการจัดหมวดหมู่แล้ว ยังมีเว็บไซต์อื่น ๆ อีกมากมายที่ใช้การจัดหมวดหมู่แบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน เพื่อเข้าถึงสารสนเทศต่าง ๆ ตามที่มีอยู่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

แม้ว่าการจัดทำแผนการจัดแบ่งหมวดหมู่แบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันกำหนดขึ้นจากหมวดความรู้ที่รวบรวมอยู่ในห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันเป็นหลักแต่เพียงแห่งเดียวเท่านั้น แต่การจัดแบ่งหมวดหมู่หนังสือระบบนี้ได้ประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง เนื่องจากได้ครอบคลุมความรู้ที่ส่วนใหญ่มีอยู่ในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาและห้องสมุดเพื่อการวิจัยของประเทศสหรัฐอเมริกา

ในการจัดแบ่งกลุ่มความรู้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีลักษณะเป็นหัวข้อกว้าง ๆ แต่ครอบคลุมเรื่องทุกด้าน ดังตัวอย่างของการแบ่งกลุ่มความรู้ของเว็บไซต์ Yahoo ที่เห็นได้อย่างชัดเจน มี 14 กลุ่มความรู้ใหญ่ ๆ ดังนี้

1. Business & Economy	ธุรกิจและเศรษฐกิจ
2. Computers & Internet	คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต
3. News & Media	ข่าวและสื่อ
4. Entertainment	การบันเทิง
5. Recreation & Sports	การนันทนาการและกีฬา
6. Health	สุขภาพ
7. Government	รัฐบาล
8. Regional	ภูมิภาค
9. Society & Culture	สังคมและวัฒนธรรม
10. Education	การศึกษา
11. Arts & Humanities	ศิลปะและมนุษยศาสตร์
12. Science	วิทยาศาสตร์
13. Social Science	สังคมศาสตร์
14. Reference	อ้างอิง

โครงร่างอย่างกว้าง ๆ (Outline) ของแต่ละกลุ่มใหญ่จำแนกเนื้อหาเป็นกลุ่มย่อยได้ดังนี้

Business and Economy (ธุรกิจและเศรษฐกิจ)

– Business to Business	– Ethics and Responsibility
– Shopping and Services	– Finance and Investment

- Booksellers
- Business Libraries
- Business Schools
- Business Weblogs
- Chats and Forums
- Classifieds
- Cooperatives
- Directories
- Economics
- Education
- Employment and Work
- Global Economy
- History
- Intellectual Property
- Labor
- Law
- Marketing and Advertising
- News and Media
- Organizations
- Taxes
- Trade
- Transportation

Computers and Internet (คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต)

- Business to Business
- Consumer Products and Services
- Communications and Networking
- Computer Generated Art
- Computer Generated Music
- Computer Science
- Computers and Technology Weblogs
- Contests
- Conventions and Trade Shows
- Countries, Cultures, and Groups
- Cyberculture
- Data Formats
- Desktop Customization
- Desktop Publishing
- Dictionaries
- Employment
- Ethics
- Forensics
- Games
- Graphics
- Internet
- Issues
- Macintosh
- Magazines
- Mobile Computing
- Multimedia
- News and Media
- Operating Systems
- Organizations
- People
- Personal Digital Assistants
- Product Information and Reviews
- Programming and Development
- Science and Technology Policy
- Security and Encryption
- Software
- Standards
- Supercomputing and Parallel Computing
- Technical Guides and Support
- Telecommunications

- Hardware
- History
- Humor
- Industry Information
- Information Technology
- Training
- User Groups
- Virtual Reality
- Web Directories
- World Wide Web

News and Media (ข่าวและสื่อ)

- By Region
- Business to Business
- Columns and Columnists
- Industry Information
- Internet Broadcasts
- Journalism
- Journals
- Magazines
- Newspapers
- People
- Radio
- Television
- Web Directories
- Weblogs
- Arts and Humanities
- Automotive
- Business
- College and University
- Computers and Internet
- Crime
- Cultures and Groups
- Disabilities
- Education
- Entertainment
- Environment and Nature
- Good News
- Government
- Health
- History
- Home and Garden
- Humor
- Law
- Literature
- News for Kids
- Outdoors
- Philanthropy
- Politics
- Real Estate
- Religion
- Science
- Sexuality
- Sports
- Technology
- Traffic and Road Conditions
- Transportation
- Travel
- Weather
- Weird News

Entertainment (การบันเทิง)

- Actors and Actresses
- Amusement and Theme Parks
- Awards
- Books and Literature
- Chats and Forums
- Comedy
- Comics and Animation
- Consumer Electronics
- Contests, Surveys, and Polls
- Employment
- Entertainment and Media Production
- Entertainment Weblogs
- Events
- Food and Drink
- Gambling
- Games
- Genres
- History
- Humor
- Magic
- Movies and Film
- Music
- News and Media
- Organizations
- Performing Arts
- Radio
- Randomized Things
- Reviews
- Shopping and Services
- Sports Entertainment
- Television Shows
- Trivia
- Virtual Cards
- Web Directories
- Webisodes
- X of the Day, Week, etc.

Recreation (การนันทนาการ)

- Amusement and Theme Parks
- Automotive
- Aviation
- Booksellers
- Chats and Forums
- Cooking
- Dance
- Employment
- Events
- Fitness
- Gambling
- Games
- Hobbies
- Magazines
- Motorcycles
- Outdoors
- Pets
- Sports
- Television
- Toys
- Travel

Health (สุขภาพ)

- Alternative Medicine
- Chats and Forums
- Children's Health
- Conferences
- Consumer Products and Services
- Death and Dying
- Dental Health
- Disabilities
- Diseases and Conditions
- Education
- Emergency Services
- Employment
- Environmental Health
- First Aid
- Fitness
- General Health
- Health Administration
- Health and Medicine Weblogs
- Health Care
- Health Sciences
- Hospitals and Medicine Centers
- Hygiene
- Institutes
- Law
- Long Term Care
- Medical Geography
- Medicine
- Men's Health
- Mental Health
- Midwifery
- News and Media
- Nursing
- Nutrition
- Organizations
- Pet Health
- Pharmacy
- Procedures and Therapies
- Professional Supplies and Services
- Public Health and Safety
- Reference
- Reproductive Health
- Senior Health
- Teen Health
- Traditional Medicine
- Travel Health and Medicine
- Web Directories
- Weight Issues
- Women's Health
- Workplace

Government (รัฐบาล)

- Countries
- Business to Business
- Chats and Forums
- Civic Participation
- National Symbols and Songs
- News and Media
- Politics

- Conventions and Conferences
- Documents
- Embassies and Consulates
- Ethics
- Intelligence
- International Organizations
- Law
- Military
- Public and Civil Service
- Research Labs
- Statistics
- Student Government
- Taxes
- U.S. Government
- Web Directories

Regional (ภูมิภาค)

- U.S. States
- Regions
- Countries
- Geography
- Web Directories

Society and Culture (สังคมและวัฒนธรรม)

- Advice
- Chats and Forums
- Crime
- Cultural Policy
- Cultures and Groups
- Death and Dying
- Disabilities
- Environment and Nature
- Etiquette
- Events
- Families
- Fashion
- Food and Drink
- Gender
- Holidays and Observances
- Home and Garden
- Issues and Causes
- Magazines
- Museums and Exhibits
- Mythology and Folklore
- People
- Pets
- Relationships
- Religion and Spirituality
- Reunions
- Sexuality
- Social Organizations
- Web Directories
- Weddings

Education (การศึกษา)

- Adult and Continuing Education
- Browse by Region
- By Culture or Group
- Academic Competitions
- Bibliographies
- Bilingual
- Business to Business
- Career and Vocational
- Charts and Forums
- Conferences
- Correctional
- Disabilities
- Distance Learning
- Early Childhood Education
- Employment
- Equity
- Financial Aid
- Government Agencies
- Graduation
- History
- By Subject
- Higher Education
- K-12
- Instructional Technology
- Journals
- Legislation
- Literacy
- News and Media
- Organizations
- Policy
- Programs
- Reform
- Shopping and Services
- Special Education
- Standards and Testing
- Statistics
- Teaching
- Theory and Methods
- Web Directories

Art and Humanities (ศิลปะและมนุษยศาสตร์)

- By Region
- Art History
- Art Weblogs
- Artists
- Arts Therapy
- Awards
- Booksellers
- Censorship
- Education
- Employment
- Events
- Humanities
- Institutes
- Museums, Galleries, and Centers
- News and Media

- Chats and Forums
- Crafts
- Criticism and Theory
- Cultural Policy
- Cultures and Groups
- Design Arts
- Organizations
- Performing Arts
- Reference
- Shopping and Services
- Visual Arts
- Web Directories

Science (วิทยาศาสตร์)

- Aeronautics and Aerospace
- Agriculture
- Alternative
- Amateur Science
- Animals, Insects, and Pets
- Anthropology and Archaeology
- Art and Science
- Artificial Life
- Astronomy
- Biology
- Booksellers
- Business and Industry
- Chats and Forums
- Chemistry
- Cognitive Science
- Complex Systems
- Computer Science
- Earth Sciences
- Ecology
- Education
- Employment
- Energy
- Engineering
- Events
- Forensics
- Humor
- Hydrology
- Information Technology
- Institutes
- Journals
- Life Sciences
- Mathematics
- Measurements and Units
- Medicine
- Meteorology
- Museums and Exhibits
- Nanotechnology
- News and Media
- Oceanography
- Organizations
- Paleontology
- People
- Physics
- Psychology
- Reference
- Religion and Science
- Research
- Science and Technology Policy
- Science on Postage Stamps
- Space

- Geography
- Geology and Geophysics
- History

Social Science (สังคมศาสตร์)

- Anthropology and Archaeology
- Area Studies
- Bibliographies
- Books
- Chats and Forums
- Communications
- Conferences
- Critical Theory
- Disability Studies
- Economics
- Education
- Environmental Studies
- Ethnic Studies
- Futures Studies
- Gender Studies
- Genealogy
- Geography
- Gerontology
- History
- Humanities
- Institutes
- Journals

Reference (อ้างอิง)

- Acronyms and Abbreviations
- Almanacs
- Arts and Humanities
- Ask and Expert

- Sports
- Web Directories

- Law
- Lesbian, Gay, and Bisexual Studies
- Libraries
- Library and Information Science
- Linguistics and Human Languages
- Migration and Ethnic Relations
- Organizations
- Peace and Conflict Studies
- Political Science
- Popular Culture Studies
- Psychology
- Recreation and Leisure Studies
- Rural Development
- Science, Technology, and Society Studies
- Sexology
- Social Research
- Social Work
- Sociology
- Urban Studies
- Web Directories
- Women's Studies

- Health
- Journals
- Libraries
- Maps

- Bibliographies
- Booksellers
- Calendars
- Codes
- Country Profiles
- Dictionaries
- Directories
- Encyclopedia
- English Language Usage
- Environment and Nature
- Etiquette
- FAQs
- Finance and Investment
- Flags
- General
- Geographic Name Servers
- Measurements and Units
- Music
- Parliamentary Procedure
- Patents
- Phone Numbers and Addresses
- Postal Information
- Quotation
- Research Papers
- Science
- Searching the Web
- Standards
- Statistics
- Student Resources
- Thesauri
- Time

10.4 โครงสร้างการจัดเรียงลำดับการจำแนกย่อยของหมวดหมู่

แนนซี วิลเลียมสัน กล่าวว่า ในระบบการจัดแบ่งหมวดหมู่ทุกระบบได้เน้นความสัมพันธ์ของการจำแนกหมวดหมู่ที่มีความสัมพันธ์ตลันกันตามลำดับชั้นอย่างเป็นระบบ (Hierarchical structure) มีหมวดหมู่ใหญ่ หมวดหมู่ย่อย หัวข้อเรื่องใหญ่และหัวข้อเรื่องย่อย จัดเรียงตามลำดับชั้นตลันกัน โดยยึดหลักปรัชญาการจัดองค์ความรู้ที่เป็นที่ยอมรับกันของลักษณะขอบเขตเนื้อหาความรู้ (literary warrant) ของแต่ละสาขาวิชา (Williamson, 1995)

ในระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันและการจำแนกความรู้ของ Yahoo มีโครงสร้างการจัดเรียงลำดับการจำแนกย่อยของหมวดหมู่ตลันกัน เช่น การจำแนกความรู้เรื่องคอมพิวเตอร์

ระบบ LCC

QA71 – QA90	Instruments and machines
QA75 – QA76.95	//Calculating machines
QA76	////Electronic computer. Computer Science
QA76.27	/////Study and teaching
QA76.33	///////Computer camps
QA76.38	///////Hybrid Computer
QA76.4	///////Analog Computer
QA76.5	///////Digital Computer

เปรียบเทียบกับคำจำแนกย่อยของกลุ่ม “Computer และ Internet” ใน Yahoo ได้เป็นดังนี้

Computer and Internet
//Internet
///Entertainment
////Interesting Devices Connected to the Net
/////Spy Cameras
///////Indoor Cameras
Outdoor Cameras
Pets@
///////Aquariums

จากตัวอย่างแผนการจำแนกหมวดหมู่จากระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันและบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแสดงให้เห็นถึงการจัดกลุ่มเนื้อหาเรียงตามลำดับหัวข้อใหญ่ หัวข้อย่อย หัวข้อย่อยย่อย จัดเรียงตามลำดับลดหลั่นกัน ซึ่งเอื้อประโยชน์ต่อการค้นหาข้อมูลได้อย่างกว้าง ๆ แต่แผนการจัดหมวดหมู่ของห้องสมุดจะมีข้อดีมากกว่าแผนการจัดหมวดหมู่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เนื่องจากแผนการจัดหมวดหมู่ของห้องสมุดมีสัญลักษณ์ประกอบที่ง่ายต่อการกระจายความสัมพันธ์ของหัวข้อเรื่องที่มีความสัมพันธ์กัน จัดไว้ในกลุ่มเดียวกัน

การใช้แผนการจัดหมวดหมู่เพื่อเชื่อมโยงไปสู่การเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตได้นั้นจะต้องพิจารณาว่า

1. เป็นหัวข้อเรื่องที่สื่อความหมายได้ชัดเจน

2. มีเลขหมู่สอดคล้องกับหัวข้อเรื่อง และแสดงถึงความเฉพาะของลักษณะของเนื้อหา
3. มีการเพิ่มเติมคำศัพท์เฉพาะใหม่ ๆ อยู่เสมอ เพื่อใช้เป็นศัพท์ครุณี ถึงแม้ว่าบางรายการไม่มีเลขหมู่ประกอบก็ตาม
4. มีการเชื่อมโยงไปยังคำศัพท์ควบคุม (controlled vocabularies)
5. ขยายคำนิยาม ไปยังลักษณะของขอบเขตเนื้อหาความรู้ที่ปรากฏอยู่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

การกำหนดเลขหมู่สำหรับกลุ่มความรู้ที่จัดไว้สำหรับทรัพยากรสารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หากมีความใกล้เคียงกับวิธีการจัดการทรัพยากรสารสนเทศสำหรับห้องสมุด จะเชื่อมโยงถึงการเข้าถึงสารสนเทศที่อยู่ในรูปของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แบบฝึกหัดทบทวน

1. การปรับเปลี่ยนรูปแบบของแผนการจัดหมู่ระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันจากสื่อสิ่งพิมพ์มาอยู่ในรูปของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์มีความเป็นมาอย่างไร
2. การใช้แผนการจัดหมวดหมู่ระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันมีความสอดคล้อง / ความสัมพันธ์กับการจัดกลุ่มความรู้ของทรัพยากรสารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอย่างไร